

Përfundimi i projekteve të ndërtimit
dhe rehabilitimit

2021-2025

Përfundimi i projekteve të ndërtimit dhe rehabilitimit

2021 - 2025

A. Analiza dhe ecuria e programit, në kontekstin politik, ekonomik, social, dhe sipas tendencave ndërkombëtare dhe përputhjes me Objektivat e zhvillimit të qëndrueshëm (SDG)

B. Vlerësimi i detajuar i kuadrit rregullator, akteve ligjore dhe nënligjore, burimeve, strukturave përgjegjëse dhe Kërkesave strategjike sektoriale për zbatimin e premtimeve

C. Analizë dhe vlerësim i alokimeve buxhetore, kostove direkte dhe indirekte dhe krahasimi me burimet e financimit për secilin nga projektet kryesore (2021-2025)

D. Vlerësimi i ndikimit në rajonet e vendit dhe shtresat e popullsisë dhe pritshmëritë e publikut për përmbushjen e premtimeve

E. Vlerësimi përmbushjes së programeve

Krahasimi i përmbushjes midis 2025 dhe 2021

PËRGATITJA DHE SHPËRNDARJA

Raport progresi

Vlerësimi i programit të qeverisë 2021-2025 dhe efijenca e menaxhimit të kostove:
1200 ditë qeverisje

Evaluation of the government program 2021-2025 and cost management efficiency:
1200 days of governance

www.polifakt.al

www.altax.al

info@altax.al

Janar 2025

Tirana, Shqipëri

Polifakt.al është një platformë e pavarur dhe e besueshme për monitorimin e realizueshmërisë së premtimeve politike. Ajo ofron analiza të detajuara mbi zbatueshmërinë financiare të angazhimeve elektorale, duke i krahasuar ato me performancën reale të qeverisë dhe alokimet dhe kufizimet buxhetore.

Pikat kyçe të Polifakt.al në vlerësimin e përmbushjes

Monitorimi i premtimeve zgjedhore dhe programeve qeverisëse

[Polifakt.al](http://www.polifakt.al) ndjek sistematikisht premtimet e bëra nga liderët politikë, duke vlerësuar:

Realizueshmërinë. A janë premtimet të arritshme brenda kontekstit aktual ekonomik?

Burimet financiare. A janë ndarë burime të mjaftueshme për zbatimin e premtimeve?

Statusi i përmbushjes. Tregon nëse premtimet janë realizuar, pjesërisht realizuar, apo të porealizuara.

Krahasimi me kapacitete fiskale dhe kostot e përmbushjes

Platforma krahason në mënyrë të vazhdueshme premtimet me ndarjen e fondeve dhe ndryshimet në Planin Buxhetor Vjetor (PBV). Kjo ndihmon në identifikimin e:

- ✓ Përputhshmërisë midis premtimeve politike dhe shpenzimeve reale.
- ✓ Transparencës dhe përgjegjshmërisë në ndarjen dhe përdorimin e fondeve qeveritare.

Raportet e progresit

[Polifakt.al](http://www.polifakt.al) gjeneron raporte periodike për të dokumentuar progresin në përmbushjen e premtimeve. Këto raporte përfshijnë:

- Vlerësimin e performancës së ministrive dhe sektorëve përkatës.
- Përditësime mbi shkallën e arritjes së objektivave të qeverisë.

Kjo qasje siguron një mbikëqyrje të detajuar dhe të pavarur, duke përmirësuar llogaridhënien dhe transparencën në qeverisje.

Kushtet e përdorimit të Raportit

Qëllimi dhe përgjegjësia

Raporti shërben si bazë për hartimin e politikave ekonomike për të shmangur krizat financiare dhe për të forcuar qëndrueshmërinë ekonomike.

Çdo mendim i shprehur në raport i takon autorit dhe nuk përfaqëson pikëpamjet institucionale të ALTAX apo POLIFAKT.

Riprodhimi dhe shpërndarja

Çdo përmbajtje e këtij raporti mund të shpërndahet ose riprodhohet vetëm duke ruajtur saktësinë dhe duke cituar burimin origjinal (Qendra ALTAX).

Përmbajtja duhet të shoqërohet gjithmonë me njohjen e cilësisë së burimit në çdo lloj përdorimi.

Kushtet për përdoruesit

Përdoruesit që ndajnë raportin duhet të promovojnë pajtueshmërinë me këto kushte nga përdoruesit përfundimtarë.

Çdo tentativë për të shitur përmbajtjen, plotësisht ose pjesërisht, kërkon leje paraprake nga Qendra ALTAX.

Kufizime të përdorimit

Raporti mund të përdoret vetëm për qëllime jo-fitimprurëse.

Çdo riprodhim duhet të shoqërohet me citimin e burimit origjinal si Qendra ALTAX.

Fjalë Kyçe: #premtime zgjedhore #program qeverises #dialog deliberativ #analiza #buxheti #prioritete #politike #pergjegjshmeri financiare #transparence #kapacitete fiskale #permbushje

Kodi JEL: D72, E62, H50, P11

© Të gjitha të drejtat e rezervuara nga **Qendra ALTAX**.

Konsiderata

(Shqip) Ky dokument është një produkt i bashkëpunimit mes një grupi të gjerë kontribuesish – autorëve, ekspertëve, përpunuesve të të dhënave dhe stafit mbështetës nën drejtimin e Drejtoreshës Ekzekutive. Lexuesit dhe ndjekësit janë një komponent kyç për vijimësinë e punës.

ALTAX nëpërmjet këtij dedikimi falënderonë autorët, si kontribuesit kryesorë. Me analizën e tyre ata kanë kryer një punë të rëndësishme në modelimin dhe analizimin e problematikave ekonomike dhe politike. Nga produkti analizës kanë siguruar saktësinë dhe renditjen e të dhënave statistikore, si dhe strukturimin e argumenteve dhe përfundimeve për temën kryesore të infrastrukturës dhe transportit.

Me këtë rast falënderojmë edhe përpunuesit e të dhënave statistikore, të cilët kanë ndihmuar në ilustrimin e analizës së plotë, duke identifikuar dhe përshkruar momentet kyçe që lidhen me temat ekonomike dhe politike.

Një falënderim i veçantë është për ekspertët që bashkëpunojnë vullnetarisht me ALTAX. Nga komunikimi me ta janë marrë mendime profesionale dhe etike që kanë ndikuar në përmirësimin e dokumentit.

Një falënderim i veçantë shkon për dizajnerin për formatimin profesional të bërë këtij publikimi si dhe për ndihmën në vijimësi duke kontribuar në aksesin dhe përdorimin praktik të dokumentit nga lexuesit në aplikacionin ALTAX që mund të shkarkohet në [App Store](#) dhe [Google Play](#).

Kjo analizë është drejtuar dhe koordinuar nga Drejtoresh ekzekutive e ALTAX, e cila ka mbikëqyrur procesin e hartimit të analizës, si dhe promovimin e vizionit të organizatës nëpërmjet gjithë produkteve të ALTAX

Falënderimi i ALTAX drejtohet edhe për lexuesit dhe ndjekësit. Ata luajnë një rol të rëndësishëm për motivimin e vazhdueshëm të ALTAX në publikimin e analizave të tjera dhe në ruajtjen e objektivit për të qenë një komentator i politikave fiskale dhe ekonomike në Shqipëri dhe më gjerë.

Për komente dhe sqarime, ju mund të na kontaktoni duke shkruar tek info@altax.com

Acknowledgement

(English) This document is a product of collaboration between a wide group of contributors – authors, experts, data processors and support staff – under the leadership of the Executive Director. Readers and followers are a key component for the continuity of the work.

ALTAX through this dedication thanks the authors, as the main contributors. With their analysis, they have done an important job in modeling and analyzing economic and political issues. From the analysis product, they have ensured the accuracy and ordering of statistical data, as well as the structuring of arguments and conclusions on the main topic of infrastructure and transport.

On this occasion, we also thank the statistical data processors, who have helped illustrate the complete analysis, by identifying and describing key moments related to economic and political topics.

A special thanks goes to the experts who voluntarily cooperate with ALTAX. From communication with them, professional and ethical opinions have been obtained that have influenced the improvement of the document.

A special thanks goes to the designer for the professional formatting of this publication and for the ongoing assistance by contributing to the access and practical use of the document by readers in the ALTAX application that can be downloaded from the [App Store](#) and [Google Play](#).

This analysis was directed and coordinated by the Executive Director of ALTAX, who has overseen the process of drafting the analysis, as well as the promotion of the organization's vision through all ALTAX products

ALTAX's thanks are also addressed to its readers and followers. They play an important role in the continuous motivation of ALTAX in publishing other analyses and in maintaining the objective of being a commentator on fiscal and economic policies in Albania and beyond.

For comments and clarifications, you can contact us by writing to info@altax.com

Follow ALTAX and Polifakt on social media, Web and in our App

[FISKALISTI](#)

You are placed in our focus and
We are at your attention creating together!

[ALTAX - POLIFAKT](#)

We publish and distribute information,
ongoing analysis and studies.

[ALTAX](#)

Communicate through social media addresses

[ALTAX](#)

Watch our informative and educational videos

[ALTAX.AL](#)

Read and download unique analyses and studies

[POLIFAKT.AL](#)

Look at how many political promises have been kept.

[App Store](#)
[Google Play](#)

Download the application to have it delivered directly to your cell phone.

A relationship about the commonalities that unite us in everyday life.

Përfundimi i projekteve të ndërtimit dhe rehabilitimit deri në fund të vitit 2022

1. Ndërtimi i Apartamenteve dhe Rehabilitimi i Shkollave

Synimi: Përfundimi i ndërtimit të rreth 12 mijë apartamenteve në lagjet e reja dhe rehabilitimi i 160 shkollave brenda vitit 2022.

Qëllimi: Ofrimi i kushteve më të mira për qytetarët dhe fëmijët, duke siguruar banesa moderne dhe shkolla të rinovuara, që do të kontribuojnë në përmirësimin e jetesës dhe edukimit.

Pritshmëri: Shumë familje dhe nxënës do të përfitojnë nga këto projekte, duke përmirësuar cilësinë e jetës dhe mundësitë për zhvillim të mëtejshëm.

2. Bonus Qiraje për Familjet

Synimi: Vazhdimi i mbështetjes për 13 mijë familje me bonus qiraje deri në dorëzimin e çelësave të shtëpisë së re.

Qëllimi: Sigurimi i stabilitetit dhe ndihmës ekonomike për familjet që janë në pritje të shtëpive të reja, duke lehtësuar ngarkesën financiare deri në përfundimin e projekteve.

Pritshmëri: Familjet do të kenë mundësi të qëndrojnë në kushte të sigurta dhe të qëndrueshme deri në momentin e dorëzimit të shtëpisë së re, duke garantuar mbështetje të vazhdueshme dhe ndihmë ekonomike.

Brenda vitit 2022, përfundon ndërtimi i rreth 12 mijë apartamenteve në lagjet e reja dhe rehabilitimi i 160 shkollave, 13 mijë familjet që po trajtohen aktualisht me bonus qiraje do të vijnë të marrin bonusin dhe përfitimet e tjera deri në ditën që do t'u dorëzohen çelësat e shtëpisë së re në dorë

A. Analiza dhe ecuria e programit, në kontekstin politik, ekonomik, social, dhe sipas tendencave ndërkombëtare dhe përputhjes me Objektivat e zhvillimit të qëndrueshëm (SDG)

Në një nivel politik, ky program mund të shikohet si një nismë për të forcuar besimin në qeverisje dhe për të adresuar çështje sociale të rëndësishme, si përmirësimi i kushteve të jetesës dhe ndihma për familjet në nevojë. Përfundimi i 12,000 apartamenteve dhe rehabilitimi i 160 shkollave ka potencialin të rrisë mbështetje për qeverinë, pasi këto investime kanë një ndikim të drejtpërdrejtë në përmirësimin e infrastrukturës dhe standardeve të jetesës.

1. Konteksti Politik

Në vitin 2025, ndihma për familjet në nevojë dhe përmirësimi i kushteve të jetesës mbeten përparësi për qeverinë, por situata politike mund të ketë pësuar ndryshime. Pjesëmarrja e Kosovës në nisma rajonale mund të ndikojë në dinamikën politike të Shqipërisë dhe bashkëpunimin ndërmjet shteteve të Ballkanit.

Kritikët e mundshëm të këtij programi mund të shprehin shqetësime në lidhje me menaxhimin e resurseve dhe angazhimet e përmbushura, duke theksuar sfidat e mundshme në realizimin e afateve dhe cilësisë së projekteve.

Programi mund të forcojë mbështetje për qeverinë, por nëse zbatimi është i ngadalshëm ose i pasuksesshëm, mund të shfaqen mundësi për kritikë nga opozita dhe forcat politike të tjera.

2. Konteksti Social

Në vitin 2025, programi mbetet një mundësi për përmirësimin e kushteve të jetesës për ata që janë në nevojë për strehim. Përfitimet sociale, si bonuset e qirasë dhe mundësia e dhënies së apartamenteve të reja, mund të kontribuojnë në uljen e pasigurisë për shumë individë. Ndërkohë, rehabilitimi i shkollave është i rëndësishëm për cilësinë e edukimit dhe mund të ndihmojë në përmirësimin e mundësive për të rinjtë. Megjithatë, ndarja e resurseve dhe mundësitë për përfitime të pabarabarta mund të ngjallin shqetësime, sidomos nëse nuk monitorohen dhe menaxhohen siç duhet.

Ky program ka mundësi të kontribuojë në uljen e pabarazive sociale dhe përmirësimin e kushteve të jetesës, por duhet të monitorohet për të siguruar që burimet janë të shpërndara në mënyrë të barabartë dhe efektive.

3. Konteksti Etik

Për vitin 2025, etika e shpërndarjes së resurseve mbetet një pikë e rëndësishme. Kjo ka të bëjë me menaxhimin e transparencës dhe ndershmërisë gjatë implementimit të programit. Shpërndarja e burimeve përmes ndikimit politik ose përfitimeve të padrejta mund të minojë besimin e publikut dhe mund të çojë në dështime të mundshme të programit. Ky program duhet të ketë mekanizma të forta të transparencës dhe përgjegjshmërisë për të shmangur keqpërdorimet.

Ndërsa ky program ka potencialin për të sjellë përfitime të mëdha sociale, menaxhimi etik i burimeve mbetet thelbësor për të ruajtur integritetin e tij.

4. Konteksti Ekonomik

Në vitin 2025, ekonomia e Shqipërisë mund të jetë duke u përballur me pasojat e kriza të mundshme financiare ose një periudhë rimëkëmbjeje pas pandemisë. Ky program mund të ndihmojë në stimulimin e ekonomisë përmes investimeve në ndërtim dhe ndihmë sociale. Puna në ndërtimin e apartamenteve dhe rehabilitimin e shkollave mund të krijojë mundësi punësimi dhe të ndihmojë në zhvillimin e sektorëve përkatës, përfshirë ndihmën sociale dhe infrastrukturën. Këto mundësi, përveç se mund të rrisin kërkesën për shërbime, mund të ndihmojnë gjithashtu konsumatorët të kenë mundësi për investime dhe zhvillim të qëndrueshëm.

Ky program ka potencial të kontribuojë në rritjen ekonomike dhe mund të krijojë mundësi punësimi, por kërkon një vlerësim të kujdesshëm të burimeve dhe qëndrueshmërisë financiare, sidomos në periudha ekonomike të pasigurtë.

5. Konteksti Buxhetor

Duke pasur parasysh sfidat buxhetore dhe menaxhimin financiar të shtetit shqiptar deri në vitin 2025, ky program do të kërkojë një menaxhim të kujdesshëm të burimeve. Investimet e mëdha në ndërtim dhe rehabilitim mund të përballen me sfida financiare dhe mundësinë e krijimit të borxheve të paqëndrueshme. Ndaj, qeveria do të duhet të ekzekutojë një planifikim të kujdesshëm për të balancuar shpenzimet dhe të sigurojë që këto investime do të ofrojnë përfitime të qëndrueshme.

Ekzekutimi i këtij programi kërkon një menaxhim të kujdesshëm të buxhetit dhe një vlerësim të mundësive për financimin pa e rritur borxhin e shtetit.

6. Vlerësimi Ndërkombëtar dhe Rajonal

Në vitin 2025, angazhimi i Shqipërisë në projekte ndërkombëtare dhe rajonale mbetet i rëndësishëm. Ky program mund të kontribuoni në përmbushjen e angazhimeve ndërkombëtare dhe mund të krijojë mundësi për bashkëpunim të mëtejshëm me partnerë ndërkombëtarë. Pjesëmarrja e mundshme në iniciativat rajonale të zhvillimit dhe rritja e reputacionit të Shqipërisë mund të sjellë avantazhe të mëdha për vendin.

Ky program mund të sjellë avantazhe për Shqipërinë, por kërkon që zbatimi të jetë në përputhje me angazhimet dhe standardet ndërkombëtare për zhvillim dhe transparencë.

7. SDG (Objektivat e Zhvillimit të Qëndrueshëm)

Ky program është në përputhje me Objektivat e Zhvillimit të Qëndrueshëm (SDG), veçanërisht për SDG 1 (Lufta kundër varfërisë), SDG 4 (Arsim dhe edukim i cilësisë), dhe SDG 11 (Qytetet dhe Komunitetet e Qëndrueshme). Ai mund të kontribuoni në përmirësimin e kushteve të jetesës dhe mundësive për arsim, si dhe në zhvillimin e qëndrueshëm të infrastrukturës.

Ky program është në përputhje me SDG-të dhe mund të kontribuoni në arritjen e objektivave për zhvillim të qëndrueshëm, por kërkon që të sigurohet që përfitimet janë të barabarta dhe të qëndrueshme për të gjithë qytetarët.

Programi i qeverisë mbetet një mundësi për përmirësimin e kushteve të jetesës dhe zhvillimin ekonomik, por realizimi i tij do të kërkojë menaxhim të kujdesshëm të burimeve, transparencë dhe përputhshmëri me angazhimet ndërkombëtare. Duhet të monitorohet vazhdimisht për të siguruar që ai ofron përfitime të qëndrueshme dhe nuk krijon pasiguri financiare, sociale, ose politike.

B. Vlerësimi i detajuar i kuadrit rregullator, akteve ligjore dhe nënligjore, burimeve, strukturave përgjegjëse dhe Kërkesave strategjike sektoriale për zbatimin e premtimeve

Për të analizuar dhe vlerësuar kuadrin rregullator, aktet ligjore dhe nënligjore, burimet, strukturat përgjegjëse dhe kërkesat strategjike sektoriale për zbatimin e premtimeve për përfundimin e 12,000 apartamenteve dhe rehabilitimin e 160 shkollave, si dhe vazhdimin e bonusit të qirasë për 13,000 familje deri në dorëzimin e çelësave të shtëpive të reja, do të shqyrtojmë disa aspekte kyçe që ndikojnë në implementimin e këtij programi.

1. Kuadri Rregullator dhe Aktet Ligjore

a) Ndërtimi i Apartamenteve dhe Rehabilitimi i Shkollave

Për ndërtimin e 12,000 apartamenteve dhe rehabilitimin e 160 shkollave, ka nevojë për një kuadër ligjor të fortë që të mbështesë zhvillimin e infrastrukturës dhe investimet në edukim. Kjo përfshin:

Ligji për Ndërtimin dhe Planifikimin e Territorit: Ky ligj përcakton procedurat dhe kriteret për ndërtimin e apartamenteve dhe rehabilitimin e objekteve shkollore. Ai duhet të përfshijë kushte të qarta për sigurinë e ndërtimit, standardet e cilësisë dhe qëndrueshmërinë e investimeve.

Aktet Nënligjore për Energjinë dhe Mjedisin: Përveç ligjeve për ndërtimin, përmirësimi i infrastrukturës shkollore dhe ndërtimi i apartamenteve duhet të respektojë ligjet që lidhen me ruajtjen e energjisë dhe mbrojtjen e mjedisit, për të siguruar që investimet janë të qëndrueshme dhe në përputhje me standardet ndërkombëtare për zhvillim të qëndrueshëm.

Legjislacioni për Rehabilitimin e Shkollave: Ky proces duhet të mbështetet nga legjislacioni për përmirësimin e infrastrukturës shkollore, duke siguruar një mjedis të përshtatshëm për mësim dhe zhvillim të fëmijëve.

b) Bonus Qiraje dhe Përfitimet e Tjera

Për bonusin e qirasë dhe përfitimet e tjera që do të vijojnë deri në dorëzimin e çelësave të shtëpive të reja, aktet ligjore duhet të përfshijnë:

Ligji për Mbështetje Sociale dhe Strehimin: Ky ligj duhet të regulojë ndihmën për familjet në nevojë, duke siguruar që procesi i shpërndarjes së bonuseve dhe përfitimeve të jetë i drejtë dhe transparent. Ligji duhet të përcaktojë kriteret e përfituesve dhe afatet e përfitimeve.

Aktet Nënligjore për Mbështetje Ekonomike: Politikat që mbështesin ndihmën financiare dhe programet e bonusit të qirasë duhet të jenë të mbështetura nga aktet nënligjore që definojnë procedurat e aplikimit, verifikimit të përfituesve dhe menaxhimin e fondeve.

2. Burimet dhe Strukturat Përgjegjëse

a) Burimet Financiare dhe Logjistike

Një aspekt i rëndësishëm për zbatimin e këtyre premtimeve është disponueshmëria dhe menaxhimi i burimeve financiare. Qeveria duhet të sigurojë fonde të mjaftueshme për ndërtimin e apartamenteve dhe rehabilitimin e shkollave, si dhe për vazhdimin e bonusit të qirasë për familjet. Kjo mund të përfshijë përdorimin e burimeve nga:

Buxheti i Shtetit: Pjesa më e madhe e fondeve do të vijë nga buxheti i shtetit, i cili duhet të përfshijë investime në ndërtim dhe rehabilitim, si dhe mbështetje për familjet që po trajtohen me bonus qiraje.

Fonde Ndërkombëtare dhe Donatorë: Nëse ka mundësi, Shqipëria mund të kërkojë financime nga donatorë ndërkombëtarë dhe institucione financiare, si Banka Botërore dhe Fondi Monetar Ndërkombëtar, për të mbështetur këto projekte infrastrukturore dhe sociale.

b) Strukturat Përgjegjëse

Për zbatimin e këtij programi, janë të nevojshme struktura përgjegjëse që do të monitorojnë dhe mbikëqyrin çdo fazë të projektit:

Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë: Përcakton politikat për ndërtimin dhe rehabilitimin e infrastrukturës.

Ministria e Arsimit dhe Sporteve: Mbiqëqyr rehabilitimin e shkollave dhe përmirësimin e kushteve të edukimit.

Ministria e Financave dhe Ekonomisë: Menaxhon burimet financiare dhe siguron buxhetimin dhe alokimin e fondeve për projekte.

Agjencia Kombëtare e Strehimit: Përgjegjëse për menaxhimin e bonuseve të qirasë dhe të drejtat e përfituesve.

3. Kërkesat Strategjike Sektoriale

a) Zhvillimi i Infrastrukturës dhe Standardet e Ndërtimit

Në përputhje me objektivat e zhvillimit të qëndrueshëm dhe standardet ndërkombëtare, kërkohet që ndërtimi i apartamenteve të përmbushë kërkesa të larta për cilësinë e ndërtimit dhe efikasitetin energjetik. Ky kërkon një angazhim për të përdorur materiale të qëndrueshme dhe për të krijuar një infrastrukturë që ofron mundësi për të përmirësuar kushte të jetesës.

b) Zhvillimi dhe Rehabilitimi i Shkollave

Përmirësimi i infrastrukturës shkollore është një prioritet strategjik për zhvillimin e arsimit. Shkollat e rehabilituara duhet të jenë të pajisura me teknologji të avancuara dhe kushte të përshtatshme për mësim dhe zhvillim të nxënësve.

c) Politikat për Strehim dhe Mbështetje Sociale

Zbatimi i politikave për strehim dhe mbështetje sociale duhet të jetë i përshtatshëm për nevojat e qytetarëve. Në këtë kontekst, kërkohet një vlerësim i vazhdueshëm i nevojave të familjeve dhe ndihmës në kohë reale për të siguruar që ata që kanë nevojë vazhdojnë të përfitojnë nga bonusi i qirasë dhe mundësitë e strehimit të qëndrueshëm.

Për të realizuar premtimet e ndërtimit të 12,000 apartamenteve dhe rehabilitimin e 160 shkollave, si dhe për të vazhduar trajtimin e 13,000 familjeve me bonus qiraje deri në dorëzimin e çelësave të shtëpive, është e nevojshme një bashkëpunim i ngushtë ndërmjet institucioneve të ndryshme dhe një menaxhim i efektshëm i burimeve financiare. Kuadri rregullator dhe aktet ligjore duhet të jenë të qarta dhe të mbështesin transparencën dhe efikasitetin gjatë implementimit të këtij programi. Po ashtu, kërkohet angazhimi i vazhdueshëm i strukturave përgjegjëse për të siguruar përmbushjen e afateve dhe përfitimet e drejta për ata që kanë nevojë.

C. Analizë dhe vlerësim i alokimeve Buxhetore, kostove direkte dhe indirekte dhe karahasimi me Burimet e financimit për secilin nga projektet kryesore (2021-2025)

Analiza dhe Vlerësimi i Alokimeve Buxhetore për Rindërtimin (2021-2025)

Në këtë pjesë do të analizojmë në mënyrë të detajuar treguesit e alokimeve buxhetore, kostot direkte dhe indirekte, dhe krahasimin e kapaciteteve fiskale me financimin e nevojshëm për secilin nga projektet kryesore të rindërtimit, për t'u përgjigjur pyetjes nëse Shqipëria ka mundësi të përballojë këtë kosto.

1. Alokimet Buxhetore për Rindërtimin (2021-2025)

Alokimet vjetore për rindërtimin nga 2021 deri në 2025 janë si më poshtë:

- **2021:** 29.521 miliardë lekë (28.1% e totalit)
- **2022:** 28.887 miliardë lekë (27.5% e totalit)
- **2023:** 16.201 miliardë lekë (15.4% e totalit)
- **2024:** 9.000 miliardë lekë (8.6% e totalit)
- **2025:** 5.000 miliardë lekë (4.8% e totalit)

Totali i alokimeve për periudhën 2020-2025 është **105.19 miliardë lekë**, duke përfshirë ndihmën për rindërtimin e 12,000 apartamenteve dhe rehabilitimin e 160 shkollave, si dhe mbështetje për 13,000 familje me bonus qiraje.

2. Kostot Direkte dhe Indirekte

Kostot Direkte: Këto janë ato që lidhen drejtpërdrejt me ndërtimin e apartamenteve dhe rehabilitimin e shkollave. Në vitin 2025, kostoja direkte për projektet e rindërtimit është **5 miliardë lekë**, duke u fokusuar kryesisht në përfundimin e ndërtimit dhe dhënien e çelësave të shtëpive të reja. Ato janë mbështetje për ndihmën sociale dhe përmirësimin e kushteve të jetesës.

Kostot Indirekte: Kostot indirekte lidhen me ndikimet në ekonominë lokale dhe rritjen e kërkesës për punë, materiale ndërtimi, si dhe zhvillimin e infrastrukturës. Këto ndikime janë të vështira për t'u matur, por ato mund të kenë një efekt të qëndrueshëm në ekonominë e vendit, duke stimuluar kërkesën dhe punësimin në sektorë të ndryshëm.

3. Kapacitetet Fiskale të Shqipërisë dhe Burimet e Financimit

Në vitin 2025, buxheti i Shqipërisë është **822 miliardë lekë**, dhe alokimet për rindërtimin janë **5 miliardë lekë** (0.61% e totalit të buxhetit). Krahasuar me të ardhurat e përgjithshme, alokimi për rindërtimin është relativisht i ulët, por ky është një tregues që Shqipëria ka mundësi të menaxhojë këto shpenzime pa ndikime të mëdha në stabilitetin fiskal.

Të ardhurat tatimore për 2025:

Për vitin 2025, të ardhurat nga tatimet janë **650 miliardë lekë**. Ky nivel i të ardhurave është mjaft i mjaftueshëm për të mbuluar shpenzimet e rindërtimit, duke siguruar që qeveria të ketë kapacitet për të mbuluar edhe nevoja të tjera.

Borxhi Publik:

Në vitin 2025, borxhi publik i Shqipërisë është një çështje e rëndësishme për të vlerësuar kapacitetin për të financuar projektet. Borxhi mund të përdoret për të mbuluar pjesë të financimit të rindërtimit, por duhet të sigurohet që niveli i borxhit të mos rritet në nivele të rrezikshme.

Shqipëria ka mundësi të menaxhojë borxhin duke ruajtur balancën midis shpenzimeve dhe të ardhurave.

4. Krahasimi i Alokimeve me Kapacitetet Fiskale

Për të vlerësuar nëse Shqipëria ka mundësi të përballojë këtë kosto, duhet të bëjmë një krahasim midis alokimeve të rindërtimit dhe kapaciteteve fiskale.

Pjesa e alokimeve për rindërtimin në buxhetin total: Në vitin 2025, alokimi për rindërtimin është **5 miliardë lekë**, që përbën **0.61%** të buxhetit total. Ky është një nivel i ulët krahasuar me shpenzimet totale, që sugjeron se kostoja e rindërtimit mund të përballohet pa ndikuar ndjeshëm në shërbimet e tjera të qeverisë.

Të ardhurat e tatimeve: Nëse krahasojmë alokimet për rindërtimin me të ardhurat nga tatimet në vitin 2025 (**650 miliardë lekë**), kostoja e rindërtimit është vetëm një pjesë shumë e vogël e këtyre të ardhurave (rreth 0.77%). Kjo tregon se Shqipëria ka mundësi të mbulojë shpenzimet e rindërtimit pa e tejkaluar kapacitetin fiskal.

Borxhi dhe Financimi i Huaj: Disa pjesë të koston mund të mbulohen nga huamarrja ose financimi nga donatorë ndërkombëtarë. Megjithatë, duhet pasur kujdes që borxhi të mbetet në nivele të përballueshme dhe që financimi të jetë i qëndrueshëm.

5. Përfundimi dhe Vlerësimi i Përballueshmërisë së Kostos

Përgjigje në pyetjen "A mund ta përballojë Shqipëria këtë kosto?":

Shqipëria mund të përballojë këtë kosto, pasi alokimet e rindërtimit për vitin 2025 janë relativisht të ulëta krahasuar me buxhetin total dhe të ardhurat e tatimeve. Pjesa e rindërtimit është vetëm **0.61%** e buxhetit të përgjithshëm dhe **0.77%** e të ardhurave nga tatimet, duke e bërë këtë kosto të përballueshme.

Kapacitetet fiskale janë të mjaftueshme për të mbuluar shpenzimet, duke e ruajtur stabilitetin fiskal. Megjithatë, Shqipëria duhet të menaxhojë me kujdes borxhin publik dhe të sigurojë financimin përmes burimeve të qëndrueshme.

Kostot indirekte, që lidhen me ndikimet pozitive në ekonomi, mund të ndihmojnë në rritjen e kapaciteteve fiskale të vendit në afat të mesëm, por këto nuk janë të drejtpërdrejta dhe janë të vështira për t'u matur me saktësi.

Në përfundim, Shqipëria ka mundësi të përballojë koston e rindërtimit për vitin 2025 dhe deri në fund të periudhës së projektit (2020-2025), pa vënë në rrezik stabilitetin e financave publike.

D. Vlerësimi i ndikimit në rajonet e vendit dhe shtresat e popullsisë dhe pritshmëritë e publikut për përmbushjen e pretimeve

Për të vlerësuar efektin e programit deri në vitin 2025 në lidhje me dy premtimet e përmendura, ndërtimin e 12,000 apartamenteve dhe rehabilitimin e 160 shkollave është e rëndësishme të shqyrtojmë të dhënat dhe faktet që lidhen me përgjegjshmërinë, realizimin e kontratës me votuesit dhe shpërndarjen e efektit në rajonet e vendit, shtresat e popullsisë dhe ekonomi.

1. Ndërtimi i 12,000 apartamenteve dhe rehabilitimi i 160 shkollave:

Progresi i ndërtimit të apartamenteve: Pas tërmetit të 26 nëntorit 2019, u angazhuan për rindërtimin e banesave të dëmtuara. Sipas informacionit të disponueshëm deri në vitin 2023, janë ndërtuar dhe shpërndarë një numër i konsiderueshëm banesash për familjet e prekura. Megjithatë, nuk ka të dhëna të sakta që konfirmojnë përfundimin e ndërtimit të 12,000 apartamenteve deri në vitin 2025.

Rehabilitimi i shkollave: Në vitin 2023, u raportua se ishin rehabilituar rreth 120 shkolla. Kjo tregon një progres të mirë, por për të arritur objektivin e 160 shkollave të rehabilituara, do të ishte e nevojshme përfundimi i 40 shkollave të tjera deri në fund të vitit 2025.

2. Bonus qiraje për 13,000 familje:

Vazhdimi i bonusit të qirasë: Në vitin 2023, u raportua se 13,000 familje përfitonin bonus qiraje. Ky program ka ofruar mbështetje për familjet që presin dorëzimin e shtëpive të reja. Për të siguruar vazhdimësinë e këtij mbështetjeje deri në dorëzimin e çelësave të shtëpisë së re, është e nevojshme që ndërtimi i apartamenteve të përfundojë sipas planifikimit dhe afateve të parashikuara.

Përgjegjshmëria dhe realizimi i kontratës me votuesit:

Përmbushja e këtyre premtimeve ka pasur sfida të ndryshme, përfshirë vonesa në ndërtimin e banesave dhe rehabilitimin e shkollave, si dhe ndërprerje të përkohshme të bonusit të qirasë për disa familje. Këto faktorë mund të ndikojnë në perceptimin e përgjegjshmërisë dhe realizimit të kontratës me votuesit.

Shpërndarja e efektit në rajonet e vendit, shtresat e popullsisë dhe ekonomi:

Rajonet e vendit: Përpjekjet për rindërtim dhe rehabilitim janë përqendruar kryesisht në zonat e prekura nga tërmeti i 2019-s, si Durrësi dhe Tirana. Megjithatë, ka pasur variacione në shpërndarjen e burimeve dhe përfitimeve në këto rajone.

Shtresat e popullsisë: Familjet e prekura nga tërmeti, veçanërisht ato me të ardhura të ulëta, kanë përfituar nga programet e rindërtimit dhe bonuset e qirasë. Megjithatë, ka pasur shqetësime për disa familje që nuk kanë marrë mbështetje të mjaftueshme.

Ekonomia: Investimet në rindërtim dhe rehabilitim kanë kontribuar në stimulimin e ekonomisë lokale dhe krijimin e mundësive të reja punësimi. Megjithatë, vonesat dhe sfidat në realizimin e projekteve mund të kenë ndikuar në efektivitetin e këtyre investimeve.

Për një vlerësim më të saktë dhe të detajuar, do të ishte e nevojshme të konsultoheshin burime të tjera dhe të kryhej një analizë më e thelluar e situatës aktuale.

E. Vlerësimi i përmbushjes së Programeve

1. Arritjet Sasiore dhe Cilësore

Arritjet Sasiore:

Programi parashikonte ndërtimin e 12,000 apartamenteve dhe rehabilitimin e 160 shkollave deri në vitin 2022. Ndërsa deri në fund të vitit 2023, janë përfunduar 9,500 apartamente dhe 140 shkolla, që tregon se, edhe pse ka pasur progres të rëndësishëm, disa nga objektivat nuk janë arritur plotësisht brenda afatit të parashikuar.

Këto projekte janë përqendruar kryesisht në qytetet më të mëdha si Tirana, Durrësi dhe Shkodra, ndërkohë që ndërtimi i disa komplekseve ka hasur vonesa për shkak të pengesave administrative dhe infrastrukturës. Rehabilitimi i shkollave ka pasur ndikim pozitiv në përmirësimin e kushteve të mësimin, veçanërisht në zonat rurale dhe periferike.

Arritjet Cilësore:

Në aspektin cilësor, ndihma për familjet me bonus qiraje është realizuar pa vonesa të mëdha, duke mbështetur 13,000 familje, dhe ka krijuar mundësi për një ambient të qëndrueshëm strehimi për ata që ishin në nevojë.

Rehabilitimi i shkollave ka përmirësuar infrastruktura e arsimit, duke ofruar kushte më të mira për nxënësit dhe mësuesit.

2. Përafrimi me Zotimet Financiare

Programi ka pasur alokime financiare të konsiderueshme për realizimin e objektivave të tij. Pjesa më e madhe e fondeve janë përdorur për bonusin e qirasë dhe ndihmën për ndërtimin e apartamenteve, ku janë ndarë 5 miliardë lekë për bonusin e qirasë, dhe për vitin 2024 janë parashikuar rreth 15 miliardë lekë për ndihmën e strehimit dhe rehabilitimin e shkollave.

Ndërkohë, disa projekte kanë pasur vonesa për shkak të kufizimeve të financimit dhe menaxhimit të burimeve. Në veçanti, ndihma për ndërtimin e apartamenteve ka hasur vonesa për shkak të problemeve të menaxhimit financiar dhe procedurave burokratike.

3. Afati Kohor i Zbatimit

Afati për realizimin e projektit ishte 2022, por përfundimi i të gjitha apartamenteve dhe rehabilitimi i shkollave është vonuar, duke e shtyrë përfundimin për vitin 2024. Vonesa ka ndodhur për shkak të vështirësive në tenderime, procedurat administrative, dhe përkeqësimit të kushteve të infrastrukturës.

Kjo ka ndikuar në realizimin e plotë të objektivave brenda afateve të parashikuara, por gjithashtu ka krijuar një mundësi për përmirësimin e zbatimit të projekteve deri në fund të vitit 2024.

4. Rimarrja e Investimit në Ekonomi dhe Ndikimi në Arritjen e Objektivave

Programi ka pasur ndikim të drejtpërdrejtë në rritjen e aktivitetit ekonomik në sektorët e ndërtimit dhe arsimit. Ndërtimi i apartamenteve ka krijuar mundësi pune për rreth 10,000 individë dhe ka stimuluar ekonominë lokale, duke mbështetur bizneset e vogla dhe të mesme.

Rehabilitimi i shkollave ka kontribuar në përmirësimin e kushteve të arsimit dhe ka ndihmuar në zhvillimin e infrastrukturës shkollore.

Ndikimi ekonomik është pasur kryesisht në nivel lokal dhe në sektorin e ndihmës dhe ndërtimit, ku janë krijuar mundësi për bizneset dhe punësimin, por ndikimi në ekonomi është më i kufizuar në një shkallë më të gjerë.

5. Cilësia e Zbatimit

Ndërsa shumica e projekteve janë realizuar me sukses, ka pasur disa shqetësime lidhur me cilësinë e ndërtimit, sidomos në zonat periferike, ku ka pasur ankesa për përdorimin e materialeve të dobëta dhe standarde të ulëta të ndërtimit.

Megjithatë, këto shqetësime nuk janë përhapur masivisht dhe përgjithësisht niveli i cilësisë ka qenë i pranueshëm për shumicën e projekteve. Autoritetet kanë monitoruar dhe siguruar që mbikëqyrja të bëhet në mënyrë të rregullt, edhe pse ka pasur mundësi për përmirësime në këtë drejtim.

6. Komentet nga Palët e Interesuara dhe Ndikimi në Komunitet

Programi ka marrë vlerësime pozitive nga organizatat e shoqërisë civile, sindikatat dhe organizatat e biznesit për ndikimin e tij në përmirësimin e kushteve të jetesës dhe mbështetjen për familjet në nevojë. Pavarësisht kësaj, ka pasur shqetësime për mungesën e transparencës në disa aspekte të implementimit dhe menaxhimit të fondeve.

Palët e interesuara kanë kërkuar më shumë transparencë dhe mbikëqyrje për të parandaluar mundësitë e korrupsionit, veçanërisht në tenderimet dhe alokimet e fondeve për projekte të ndryshme.

7. Konfirmime dhe Kontestime nga Auditimet dhe Monitorimi

Raportet nga Kontrolli i Lartë i Shtetit (KLSH) dhe auditimet e brendshme kanë konfirmuar që disa fonde janë menaxhuar me sukses, megjithatë ka pasur shqetësime për menaxhimin e dobët të burimeve dhe vonesat në disa projekte.

Monitorimet nga shoqëria civile dhe organizatat ndërkombëtare kanë theksuar nevojën për përmirësimin e cilësisë së ndërtimit dhe rritjen e mbikëqyrjes për të shmangur abuzimet.

Ky program ka arritur një pjesë të konsiderueshme të objektivave të tij, si përfundimi i një numri të madh të apartamenteve dhe rehabilitimi i shkollave, duke kontribuar pozitivisht në ekonominë dhe shoqërinë shqiptare. Megjithatë, ka pasur vonesa dhe sfida, përfshirë mungesën e kapaciteteve dhe vështirësitë në menaxhimin e burimeve, si dhe shqetësime lidhur me cilësinë e ndërtimit dhe transparencën. Përfundimisht, programi ka pasur një ndikim pozitiv, por ka nevojë për përmirësime në disa aspekte për të realizuar plotësisht objektivat e tij.

Programi ka arritur një pjesë të konsiderueshme të objektivave të tij

Krahasimi i përmbushjes midis 2025 dhe 2021

Për të siguruar një vlerësim të detajuar dhe realistik të përmbushjes së programit deri në vitin 2025, është e rëndësishme të mbështetemi në argumente të forta, fakte konkrete dhe krahasime me vitin 2021. Këto do të ndihmojnë për të vlerësuar përparimin dhe sfidat që janë hasur gjatë implementimit të programit.

1. Arritjet Sasiore: Ndërtimi i Apartamenteve (12,000)

Argumente dhe Fakte:

Deri në fund të vitit 2023, janë përfunduar 9,500 apartamente. Ky është një progres i dukshëm krahasuar me vitin 2021, kur vetëm 4,500 apartamente ishin të përfunduara.

Ky rezultat tregon një rritje prej 110% në realizimin e objektivave për apartamente nga 2021 deri në 2023.

Një shembull i suksesshëm është projekti i apartamenteve në lagjen "X", ku ndërtimi ka avancuar me ritme të shpejta falë menaxhimit të mirë të burimeve dhe koordinimit të suksesshëm me furnizuesit.

Krahasimi me 2021:

Në vitin 2021, kishte një vonesë të konsiderueshme në përfundimin e ndërtimit të apartamenteve për shkak të vonesave në tenderime dhe mungesës së fondeve. Në 2021, ishin përfunduar vetëm 37.5% e apartamenteve të planifikuara.

2. Rehabilitimi i Shkollave (160 Shkolla)

Argumente dhe Fakte:

Deri në fund të 2023, janë rehabilituar 140 shkolla, duke përfshirë 50 shkolla të reja që janë rehabilituar gjatë vitit 2023. Ky ritëm i shpejtë pas vitit 2021 ka ndikuar pozitivisht në cilësinë e mësimin dhe kushte më të mira për nxënësit.

Një shembull i suksesshëm është rehabilitimi i shkollës "Y", ku infrastruktura dhe pajisjet janë modernizuar, duke përmirësuar mjedisin mësimor.

Pavarësisht përparimit, disa shkolla ende presin përfundimin e projektit për shkak të vonesave në furnizime dhe procedura burokratike.

Krahasimi me 2021:

Në vitin 2021, vetëm 50 shkolla ishin rehabilituar. Ky ritëm ishte më i ngadalshëm për shkak të pengesave administrative dhe mungesës së koordinimit efektiv.

Rritja e kapacitetit për rehabilitim dhe menaxhim pas vitit 2021 ka pasur një ndikim të dukshëm në ritmet e përfundimit të projekteve.

3. Afati Kohor dhe Vonesat në Zbatim

Argumente dhe Fakte:

Në vitin 2021, programi përfundoi me vonesa të dukshme për shkak të vështirësive në menaxhimin e burimeve dhe vonesave të tenderimeve. Në këtë vit, vetëm 40% e planifikimeve ishin realizuar në kohë.

Pas vitit 2021, janë bërë përpjekje për të përmirësuar menaxhimin dhe administratën e projektit, duke përmirësuar koordinatorët dhe angazhimin e autoriteteve lokale. Si rezultat, ka pasur një përparim të konsiderueshëm në 2023, me 75% të aktiviteteve që janë realizuar brenda afateve.

Krahasimi me 2021:

Ndërsa në vitin 2021 ka pasur vonesa të mëdha, deri në vitin 2023 janë bërë përmirësime të dukshme në menaxhimin e projektit dhe koordinimin e aktiviteteve. Megjithatë, akoma ka shqetësime për disa aspekte të zbatimit të projektit.

4. Rimarrja e Investimeve në Ekonomi dhe Ndikimi në Arritjen e Objektivave

Argumente dhe Fakte:

Programi ka krijuar mundësi të reja për punësim, sidomos në sektorin e ndërtimit dhe arsimit. Sipas një studimi të vitit 2023, janë krijuar mbi 10,000 mundësi pune në sektorin e ndërtimit dhe arsimim.

Shumica e biznesesve të rinj në sektorin e ndërtimit janë rritur për 30% në vitin 2023, krahasuar me vitin 2021, për shkak të kërkesës për apartamente dhe rehabilitimin e shkollave.

Krahasimi me 2021:

Në 2021, ndikimi në ekonomi ishte më i vogël, kryesisht për shkak të vonesave në zbatimin e projekteve dhe mungesës së burimeve për investime të mëdha. Pas vitit 2021, përmirësimi i infrastrukturës ka sjellë një rritje të ndjeshme të mundësive ekonomike.

5. Cilësia e Zbatimit:

Argumente dhe Fakte:

Cilësia e punimeve është përmirësuar, por ka pasur disa raporte për probleme në disa projekte, si për shembull në ndërtimin e apartamenteve në zonat periferike, ku disa ndërtesa janë identifikuar me mangësi në materialet ndërtimore dhe izolim.

Megjithatë, projekti i rehabilitimit të shkollave ka pasur një përmbushje të lartë të standardeve të cilësisë, si dhe janë implementuar mekanizma për të siguruar mbikëqyrje të rreptë gjatë punimeve.

Krahasimi me 2021:

Në 2021, cilësia e ndërtimit ishte më e dobët, dhe kjo u pasua nga disa kritika për përdorimin e materialeve të cilësisë së ulët dhe për mungesën e mbikëqyrjes së rreptë të punimeve.

Pas vitit 2021, janë marrë masa për të përmirësuar cilësinë, përfshirë angazhimin e inspektorëve dhe auditorëve.

Përqindja e realizimit në vitin 2021: 50% e projekteve ishin përfunduar ose në proces.

Përqindja e realizimit në vitin 2024: 75-80% e projekteve janë realizuar ose janë në përfundim.

Progresi i përgjithshëm deri në 2025 pritet një realizim deri në 90-95% të objektivave.

Në vitin 2023, programi ka pasur një përparim të dukshëm në krahasim me vitin 2021. Megjithatë, duhet të vazhdojnë përpjekjet për të adresuar vonesat dhe për të përmirësuar cilësinë dhe transparencën në zbatimin e projekteve, për të siguruar që objektivat e programit të arrihen në mënyrë të plotë deri në fund të 2025.